RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Kirjallinen vastaus asiantuntijakuulemisessa 28.9.2022 esitettyihin kysymyksiin koskien hallituksen esitystä HE 165/2022 vp eduskunnalle laeiksi tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskeviksi laeiksi

Ruokavirasto vastaa valiokunnan kuulemisessa esitettyihin seuraaviin kysymyksiin kirjallisesti.

Kuinka monta viljelijää on jättänyt hakemuksen myöhässä ja kuinka montaa viljelijää myöhästymispäivistä aiheutuva haitta koskisi?

Vuoden 2022 päätukihaussa hakemuksen jätti varsinaisena hakuaikana 45 848 maatilaa ja myöhästymispäivien aikana 31 maatilaa.

HE 165/2022 laiksi tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta pykälän 31 perusteluissa on tuotu esille, että myöhästymispäivät koskevat huomattavaa joukkoa tuenhakijoita. Tämä näkemys johtuu siitä, että jos tuenhakija unohti rastittaa yksittäisen tuen yhtenäistukihakemukseen, josta aiheutui hakemuksen myöhästyminen. Jatkossa yksittäistä tukea koskevan rastin lisääminen yhtenäistukihakemukseen on mahdollista hakemuksen muutosaikana ilman, että se katsotaan myöhästymiseksi.

Ruokavirasto haluaa korjata ministeriön esittämän hieman virheellisen tiedon syysilmoituksen myöhästymisen vaikutuksesta ympäristökorvaukseen. Syysilmoituksen myöhästyminen on aiheuttanut myöhästymisseuraamuksen ympäristökorvaukseen, mutta jos ilmoitus on jäänyt kokonaan palauttamatta, seuraamus on koskenut kyseistä toimenpidettä (esim. ravinteiden kierrättäminen). Toimenpide on tällöin hylätty, mutta ympäristökorvauksen muut toimenpiteet on maksettu normaalisti.

Tällä rahoituskaudella ympäristökorvauksen rakenne on edellyttänyt sitoumusta viideksi vuodeksi, vuosittaista maksuhakemusta sekä tiettyihin toimenpiteisiin liittyvää erillistä syysilmoitusta toimenpidealoista. Ympäristökorvauksen hakijoita on vuonna 2022 ollut 38 412 maatilaa ja ilmoituksen on jättänyt myöhässä 157 maatilaa.

Onko kuluvalla kaudella ollut Ruokaviraston esityksessä kuvattua myöhästymispäivien vaikutusta hakuihin?

Kuluvalla kaudella eläinpalkkioissa toteutui vuonna 2022 kuvattu myöhästymispäivien vaikutus hakuun. Eläinpalkkioiden tukijärjestelmään tuli tänä vuonna isoja muutoksia, muun muassa haku muuttui vuosittaiseksi ja haku myöhästymispäivineen oli toteutettava ennen ruokintapäiväkohtaisten palkkioiden tuenmääräytymisjaksoa. Valtioneuvoston asetus tuli voimaan tammikuun lopussa ja hakuaika oli 10.2.–3.3. Hakuajan jälkeen oli 25 myöhästymispäivää. Tästä syystä ruokintapäiväkohtaisten tukien kertymisjakso alkoi vasta 1.4., lähes kuukausi tukihaun jälkeen.

Aiheuttaako esimerkiksi kahden viikon mittainen yleinen sähkö- tai verkkokatko myöhästymistä vai hakemuksen hylkäämisen?

Tällainen laaja katko ei aiheuta suoraan kumpaakaan. Tukihakuaikaa voidaan tarvittaessa jatkaa, jos kysymyksessä on laaja, käytännössä kaikkia hakijoita koskeva häiriötilanne.

Ruokavirasto korostaa, että tuenhakijoita muistutetaan hyvissä ajoin ennen tukihakujen ja ilmoitusten määräaikoja useilla eri tekstiviestimuistutuksilla.